

06 MODUL: BEAVATKOZÁS ÉS TERVEZÉS

M▲PChipp

SUPPORTED BY THE RIGHTS, EQUALITY
AND CITIZENSHIP (REC) PROGRAMME
OF THE EUROPEAN UNION

MIÉRT FONTOS A BEAVATKOZÁS ÉS A TERVEZÉS?

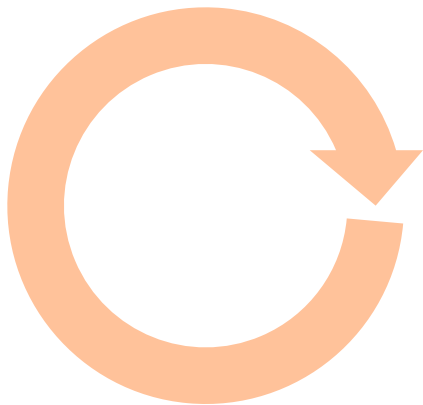
„ By failing to prepare, you are preparing to fail. ”

“ Ha nem készülsz fel, akkor készen állsz a sikertelenségre. ”

Benjamin Franklin (1706-1790)

A FELMÉRÉS, ELEMZÉS ÉS BEAVATKOZÁS TERVEZÉS 7 LÉPÉSE

cf. Bentovim, Cox, Bingley Miller, Pizzey & Tapp (2014)

- ▶ 1. lépés: előzetes felismerés és jelzés
- ▶ 2. lépés: információ gyűjtés
- ▶ 3. lépés: a rendelkezésre álló információk rendszerezése
- ▶ 4. lépés: a probléma és a lehetséges védelem mintázatának elemzése
- ▶ 5. lépés: a **gyerek számára várható kimenetek, eredmények tervezése**
- ▶ 6. lépés: a **beavatkozás megtervezése**
- ▶ 7. lépés: az eredmények és a beavatkozás hatásának **mérési lehetőségeinek meghatározása**

A BEAVATKOZÁS TERVEZÉSÉNEK GERINCE

MOST MIT TEGYÜNK?

Ha már egyszer...

- ▶ szorgalmasan összegyűjtötte az információkat,
- ▶ ezeket alaposan elemezte, és
- ▶ megértette a gyermek helyzetét

... akkor szükséges, hogy...

- ▶ következtetéseket vonjon le,
- ▶ bevonja a szülőket és a gyermekeket a tervezésbe, és
- ▶ döntse el, miként kell eljárni.

RÉSZVÉTEL, MINT A HATÉKONY VÉDELEM KULCSA

Miért kellene a szülőknek és a gyermekeknek bevonódniuk a tervezésbe?

Mert...

- ▶ **joguk van** a részvételhez!
- ▶ saját maguk **„szakértői”** (ők ismerik a helyzetüket a legrégebb óta, és a legmélyebben)
- ▶ **lehet elképzelésük** arról, hogy milyen fajta segítségre van szükségük és milyen mértékben kivitelezhető
- ▶ a beavatkozások akkor a leghatékonyabbak, ha **a résztvevők elkötelezettek a megvalósításuk mellett.**
- ▶ ... Milyen egyéb okokat ismer még?

HOGYAN VONJUK BE A SZÜLŐKET ÉS GYERMEKEKET?

A szülők és a gyermekek bevonása a segítségnyújtás tervezési folyamataiba olyan kihívás, sajátos hozzáállást és készségeket igényel.

Hasznos **hozzáállás** lehet...

- ▶ ha arra törekszenek, hogy **egyenlő mértékben találkozzanak** a szülőkkel és a gyermekekkel.
- ▶ ha **értékelik az ő szakértő tudásukat** magukkal és a saját helyzetükkel szemben
- ▶ ... Milyen hozzáállást tartanak még fontosnak?

Hasznos **készségek** lehetnek...

- ▶ ha **közérthető módon beszélnek** a szülőkkel és a a gyerekekkel
- ▶ ... Milyen készségeket tartanak még fontosnak?

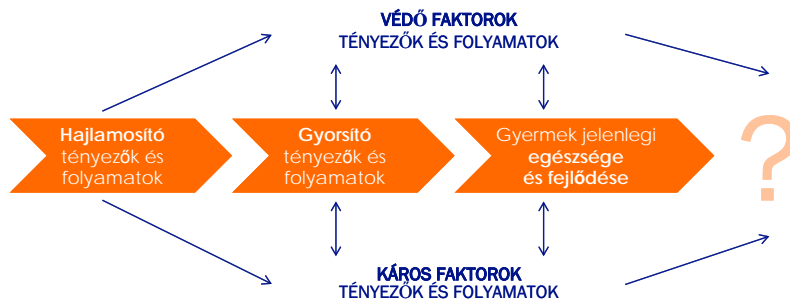
A GYERMEKVÉDELMI DÖNTÉSHOZATAL MAGÁBA FOGLALJA A ...

GYERMEK
KILÁTÁSAINAK
ELŐREJELZÉSE

BEAVATKOZÁS
KILÁTÁSAINAK
MEGHATÁROZÁSA

- ▶ Mi az esélye **a jövőbeni sérelemnek** (vagy újbóli bántalmazásnak) **ha nem cselekszünk?**

- ▶ Mi az elszenvedett **sérelem jellege**, és milyen **kívánságai és érzései** vannak a gyermeknek?
- ▶ Milyen kapacitásai vannak a szülőknek a **nehézségek azonosítására, megértésére, és elismerésére?**
- ▶ Milyen **motivációi és kapacitásai** vannak a szülőknek a **változtatásra és a szakemberekkel való együttműködésre?**

A JELENTŐS SÉRELEM KOCKÁZATÁNAK FELMÉRÉSE

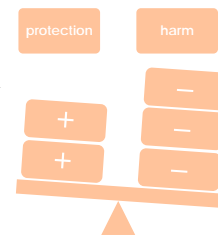
cf. Bentovim et al. (2014)

A gyermek egészségét és fejlődését meghatározó pozitív vagy negatív tényezők vagy folyamatok hatásnak elemzése

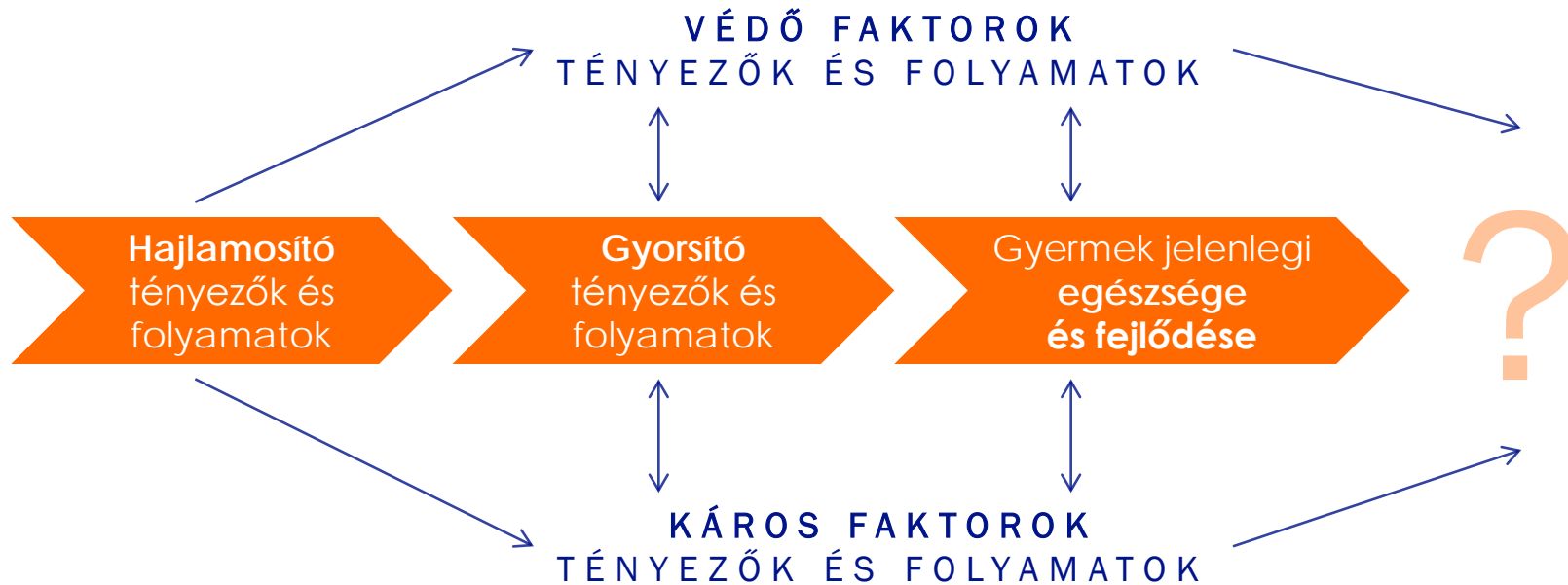
a bántódás kockázatának megítélésén alapul, azaz ennek hiányában nagyobb az esély a gyermek egészségének és fejlődésének jövőbeni sérülésére.

! ▶ **Különböző negatív tényezők a szülői vagy a környezeti oldalon** előre jelezheti a sérelem kockázatát akkor is, ha a felmérés pillanatában nem érzékelhető károsodás a gyermek egészségi állapotában vagy fejlődési folyamatában.

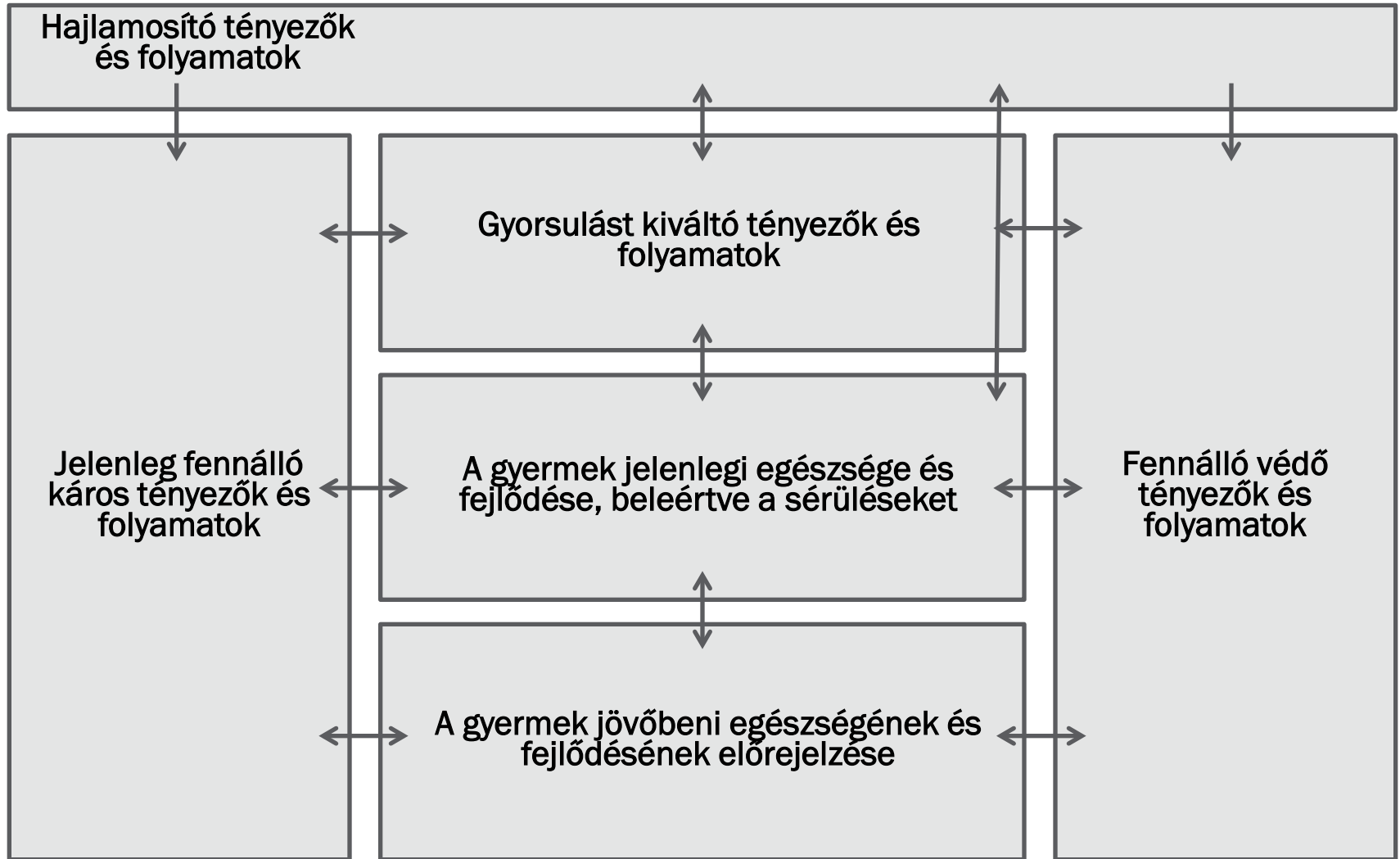
▶ A **pozitív és negatív tényezők és folyamatok közötti egyensúly**, és a gyermekek egészségének és fejlődésének vizsgálata rámutat a **védelem szükségességére**.

5. LÉPÉS: A GYERMEKEK KILÁTÁSAINAK ELŐREJELZÉSE

RENDSZER ELEMZÉS

A BEAVATKOZÁS KILÁTÁSAINAK MEGHATÁROZÁSA

3

olyan szempont, amelyeket figyelembe kell venni a sikeres beavatkozás kilátásához:

- ▶ **Gyermekek egészsége és fejlődése, kívánságai és érzései**
- ▶ **A szülők gyermekközpontúsága**, vagyis a szülők felismerő, megértő, elismerő, felelősség vállaló képessége
- ▶ **A szülők változtathatósága**, vagyis a szülők motivációja és képessége a változásra, valamint a szakemberekkel és ügynökségekkel való együttműködés készsége és képessége

HASZNOS KÉRDÉSEK LEHETNEK ...

A gyermek egészsége és fejlődése, kívánságai és érzései

Milyen mértékben bántalmazott a gyermek?

...

A szülők gyerekközpontúsága

Milyen mértékben vállalnak felelősséget a szülők a saját cselekedeteikért?

...

A szülők alkalmazkodókészsége

Milyen a szülők viszonya a tanácsadókkal?

Küzdenek súlyos patológiával, személyiségzavarral, vagy függőséggel?

...

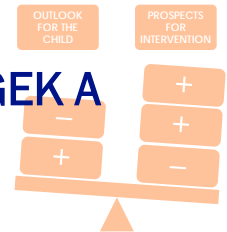
Mi más befolyásolhatja még a változást?

AZ ELEMZÉS SZINTETIZÁLÁSA

A GYERMEK KILÁTÁSAINAK
ELŐREJELZÉSE

MEGHATÁROZÓ LEHETŐSÉGEK A
BEAVATKOZÁSRA

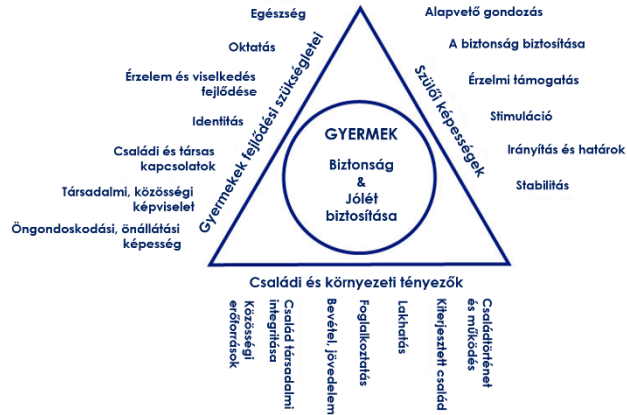
A gyermekvédelmi döntéshozatal megköveteli, hogy **mérlegeljük a gyermekek kilátásait abban az esetben, ha nincs intézkedés, valamint a beavatkozás lehetőségeit, lehetséges eredményeit.** Továbbá a **gyermek fejlődési szükségleteit** is számításba kell venni.

- ▶ Összeségében reményteljes kilátásokkal számolhatunk akkor is, ha **az újra bántalmazásnak van mérsékelt esélye, amennyiben jó lehetőségek vannak** a beavatkozásra.
- ▶ Ezzel szemben **limitált beavatkozási lehetőségek mellett, még gyenge újra bántalmazási kockázat esetén is** gyengék a kilátások.
- ▶ Összeségében **annál rosszabbak a kilátások, minél rövidebb a gyermek fejlődési időszaka.** Annál rövidebb a gyermek fejlődési időszaka, minél fiatalabb, illetve minél jobban károsodott az egészsége.

GYAKORLAT: MIHÁLY KILÁTÁSAINAK ELŐREJELZÉSE

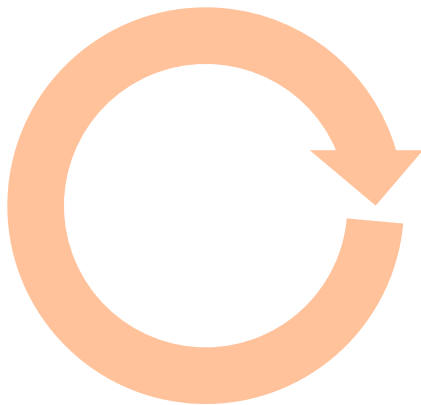

Felmérési Keretrendszer

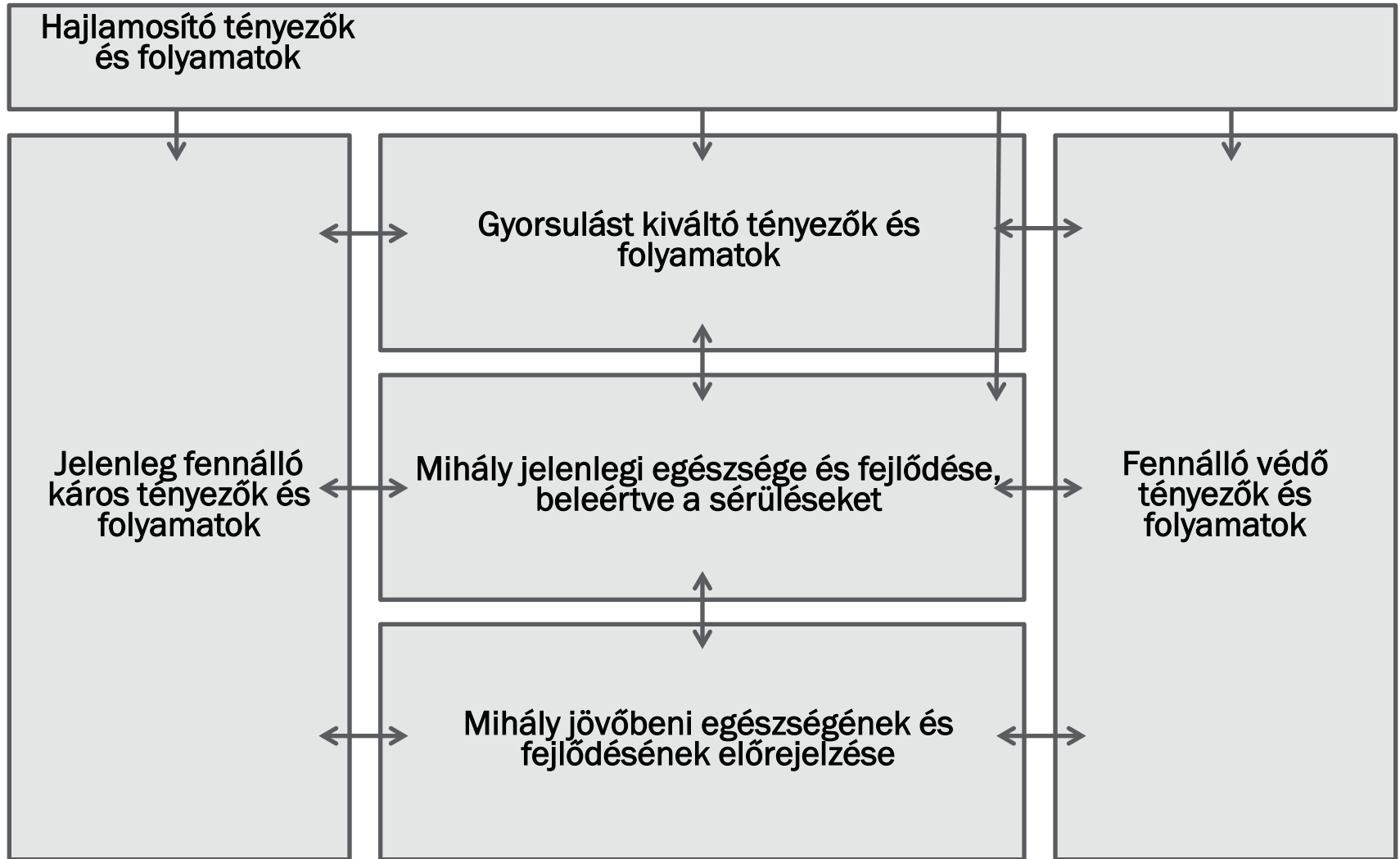
A FELMÉRÉS, ELEMZÉS ÉS BEAVATKOZÁS TERVEZÉS 7 LÉPÉSE

cf. Bentovim et al. (2014)

- ▶ 1. lépés: előzetes felismerés és jelzés
- ▶ 2. lépés: információ gyűjtés
- ▶ 3. lépés: a rendelkezésre álló információk rendszerezése
- ▶ 4. lépés: a probléma és a lehetséges védelem mintázatának elemzése
- ▶ **5. lépés: a gyermek számára várható kimenetek, eredmények tervezése**
- ▶ 6. lépés: a beavatkozás megtervezése
- ▶ 7. lépés: az eredmények és a beavatkozás hatásának mérési lehetőségeinek meghatározása

EGÉSZÍTSEK KI MIHÁLY RENDSZER ELEMZÉSÉT

MIHÁLY JÖVŐBENI KILÁTÁSAINAK ELŐREJELZÉSE A RENDSZER ELEMZÉS HASZNÁLATÁVAL

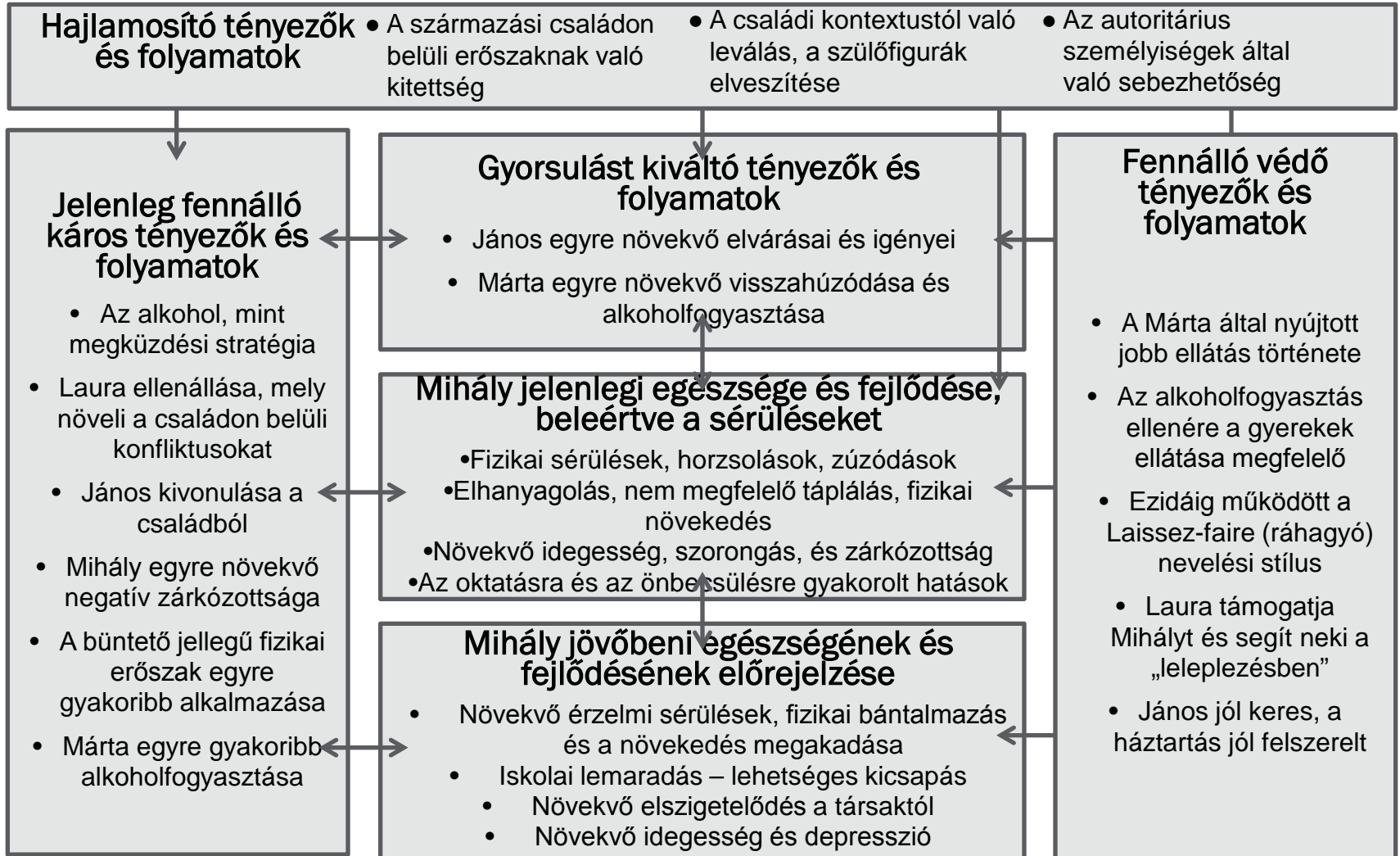
Hogyan

- ▶ állítható össze a rendszer elemzés;
- ▶ segítette Mihály és családja információinak elemzését?

Mik

- ▶ Mihály jövőbeni kilátásai, ha semmi sem változik;
- ▶ a kockázatok arra nézve, hogy további sérelmeket szenved el?

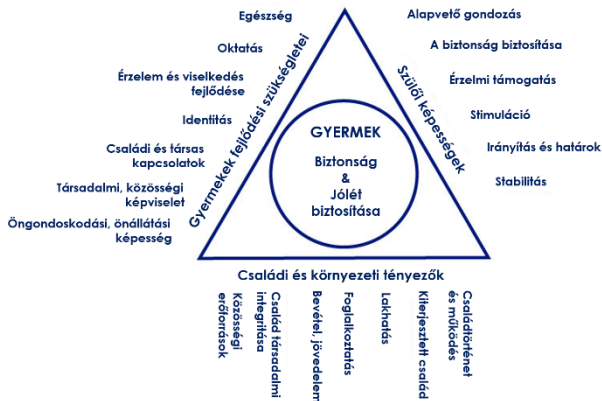
MIHÁLY RENDSZER ELEMZÉSE

BEAVATKOZÁS MEGTERVEZÉSE ÉS A FELMÉRÉS EREDMÉNYEI

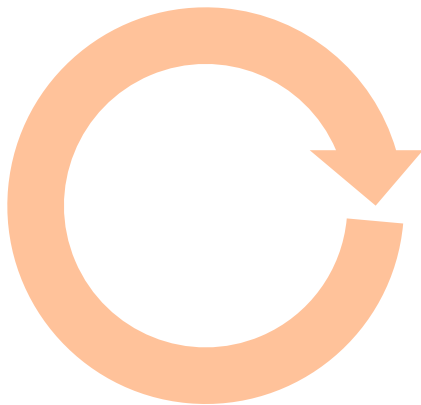

Felmérési Keretrendszer

A FELMÉRÉS, ELEMZÉS ÉS BEAVATKOZÁS TERVEZÉS 7 LÉPÉSE

cf. Bentovim et al. (2014)

- ▶ 1. lépés: előzetes felismerés és jelzés
- ▶ 2. lépés: információ gyűjtés
- ▶ 3. lépés: a rendelkezésre álló információk rendszerezése
- ▶ 4. lépés: a probléma és a lehetséges védelem mintázatának elemzése
- ▶ 5. lépés: a gyerek számára várható kimenetek, eredmények tervezése
- ▶ 6. lépés: a beavatkozás megtervezése
- ▶ 7. lépés: az eredmények és a beavatkozás hatásának mérési lehetőségeinek meghatározása

MEGBESZÉLÉS

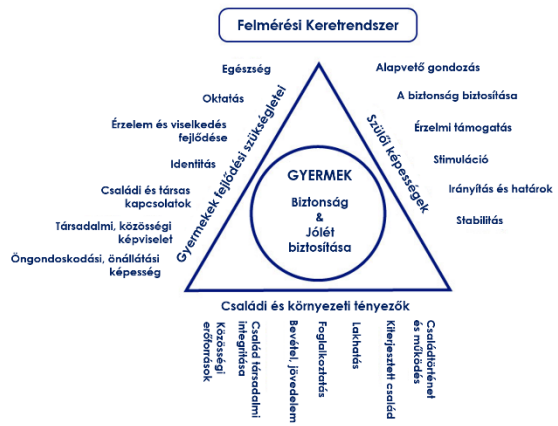

Vitassák meg a mellettük ülővel, hogy hogyan végzik a következő feladatokat:

- ▶ Beavatkozás megtervezése
- ▶ Az eredmények azonosítása és mérése

GYAKORLAT: A KÖZBEAVATKOZÁS TELJES TERVE

6. LÉPÉS: TELJES TERV A BEAVATKOZÁSRA MIHÁLY ÉS A CSALÁDJA ESETÉBEN

1. Fontolják meg azokat a beavatkozási lehetőségeket, melyek:
 - a) segítik támogatni Mihály egészségének és fejlődésének erősségeit
 - b) segítik feltárni Mihály egészségének és fejlődésének gyengeségeit

2. Az egyes lehetőségekhez figyelembe vehető kérdések:
 - ▶ **Az egyes beavatkozások célja:** Az egyes beavatkozások mely erősségeket vagy gyengeségeket célozzák meg?
 - ▶ **Elérhető erőforrások:** Milyen erőforrások érhetőek el?
 - ▶ **Együtműködés a családdal:** Melyik beavatkozási formával tud a család a leginkább azonosulni?
 - ▶ **A beavatkozások eredményeinek lappangási ideje:** A beavatkozás azonnal kifejti jótékony hatását, vagy el kell telnie egy bizonyos időnek?
 - ▶ **A beavatkozások sorrendje:** Milyen intézkedéssel érdemes kezdeni, milyen beavatkozás kövesse?
 - ▶ **A gyermek fejlődési szakasza:** Melyik beavatkozás a leghatékonyabb a gyermek fejlettségi szintjének figyelembevételével mellett?

HIPOTÉZISEK ÉS BEAVATKOZÁS

- ▶ A mintázatok elemzése és a folyamatok hatásának vizsgálata egy olyan hipotézist eredményez, mely támogatja a gyermekek fejlődését
- ▶ A beavatkozások bármely dimenzióra és bármely oldalra irányíthatóak

7. LÉPÉS: A BEAVATKOZÁS HATÁSÁNAK MÉRÉSI LEHETŐSÉGEINEK MEGHATÁROZÁSA

A cél, a beavatkozások mérési eredményeinek azonosításával az, hogy **meghatározzuk a szülő és a gyermek haladásának irányát**, valamint ha szükséges, **megfelelő módon módosítsuk a beavatkozást**.

Az eredmények a hipotéziseken alapulnak, ezáltal a beavatkozások fejleszthetőek ...

- ▶ a gyermek **egészsége és fejlődése érdekében** és
- ▶ a tényezők és a folyamatok által a **gyermek fejlődési igényeire gyakorolt hatása** mentén.

VÁLTOZÁS MÉRÉSE

A beavatkozás mérését időről időre meg kell ismételni, hogy felmérhető legyen a változás

- ▶ a gyermek fejlődésében
- ▶ a tényezők és folyamatok hatásaiban

Alapvető és követhető intézkedésekre van szükség

ALAPVETŐ ÉS KÖVETHETŐ MÉRÉS

Az alapvető és követhető mérésnek ...

- ▶ **Érvényesnek:** azt mérje, amit mérnie kell
- ▶ **Megbízhatónak:** megismételhető, és ugyan azokat az eredményeket adja

... kell lennie.

A mérés lehet:

- ▶ standardizált
- ▶ eset specifikus

STANDARDIZÁLT VS. ESETSPECIFIKUS MÉRÉS

A standardizált mérés általában népszerű normákat eredményez, melyek segítségével minden változás szignifikanciája megérthető. **A standardizált mérésre operatíván az jellemző, hogy:**

- ▶ a kérdőívekre adott válaszok skálája adott
- ▶ a témaorientált, félig strukturált interjúk elemzése szógyűjtemény segítségével zajlik

Az esetspecifikus mérésre operatíván az jellemző, hogy egy **meghatározott viselkedés vagy tapasztalat alapján** zajlanak a számítások vagy az értékelés. Például:

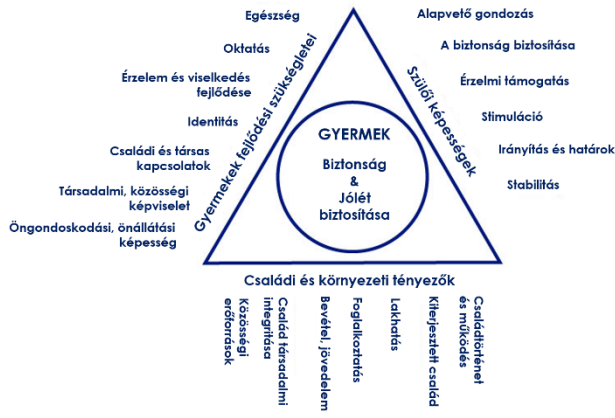
- ▶ Ágybavizelési diagram
- ▶ Iskolai hiányzási napok száma
- ▶ Hiperaktivitás miatt gyógyszeresen kezelt napok száma

Az államok gyakoriság és/vagy intenzitás alapján osztályozhatók

GYAKORLAT: A BEAVATKOZÁSOK EREDMÉNYÉNEK MÉRÉSE

Felmérési Keretrendszer

GYAKORLAT

Csoportosan mérlegeljék, hogy hogyan értékelnék megbízhatóan beavatkozások eredményeit:

- ▶ Milyen standardizált méréseket használnának?
- ▶ Milyen eset specifikus méréseket alkalmaznának?
- ▶ Adjanak meg részleteket a beavatkozásokról és mérésekről Mihály tervében

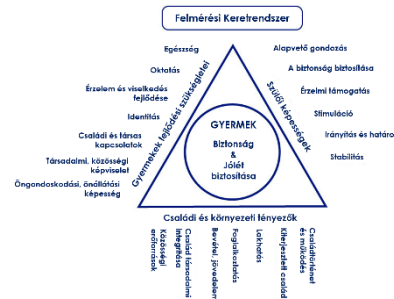
A GYAKORLAT EREDMÉNYE

- ▶ Milyen gyengeségek voltak Mihály egészségében és fejlődésében?
- ▶ Miért alakulhatott ki?
- ▶ Mik a rövid- és hosszútávú következmények, ha a gyengeség továbbra is fennáll?
- ▶ Milyen beavatkozásokat választottak ki és miért?
- ▶ Mi volt a beavatkozások sorrendje és miért?
- ▶ Milyen standardizált és eset specifikus méréseket választottak ki az eredmények meghatározására
 - ▶ a gyermek fejlődési igényei és
 - ▶ a szükségleteket befolyásoló tényezők esetében?

A TANULÁS ÁTTEKINTÉSE

- ▶ Váratlan helyzetek
- ▶ Tudásanyagok
- ▶ Elégedettség
- ▶ Elégedetlenség
- ▶ Felfedezések

REFERENCIÁK

- ▶ Angold, A., Prendergast, M., Cox, A., Harrington, R., Simonoff, I. & Rutter, M. (1995). The Child and Adolescent Psychiatric Assessment (CAPA). *Psychological Medicine*, 25, 739-753.
- ▶ Bentovim A., Cox A., Bingley Miller L. & Pizzey S. (2009). *Safeguarding Children Living with Trauma and Family Violence: A Guide to Evidence-Based Assessment, Analysis and Planning Interventions*. London: Jessica Kingsley.
- ▶ Caldwell, B.M. & Bradley, R.H. (2003). *HOME Inventory: Administration Manual Comprehensive Edition*. Little Rock, AR: University of Arkansas for Medical Sciences.
- ▶ Cox, A. & Bentovim, A. (2000). *The Family Pack of Questionnaires and Scales*. London: The Stationery Office.
- ▶ Cox, A., Pizzey, S. & Walker, S. (2009). *The HOME Inventory: A Guide for Practitioners – The UK Approach*. York: Child and Family Training.
- ▶ Department of Health, Department for Education and Employment & Home Office (2000). *Framework for the Assessment of Children in Need and their Families*. London: The Stationery Office
- ▶ Pizzey S., Bentovim A., Cox A., Bingley Miller L. & Tapp S. (2015). *The Safeguarding Children Assessment and Analysis Framework*. York: Child and Family Training.